

1. Voorstellen: Dilia van der Heem, Bestuurslid Warm Rotterdam – spreek niet namens een stichting maar vanuit de ervaringen en lessen, die wij binnen krijgen en binnen Warm Rotterdam bespreken met mensen, die ervaring hebben met armoede.
2. Als we in de voorjaarsnota naar programma armoede kijken: bij plussen op de wettelijke taak van schuldhelpverlening. (6.7 mio)
Goed?

Topje van de ijsberg. 5-6 jaar voor in schuldhelpverlening terecht komt.

In die jaren daarvoor hebben mensen al in armoede geleefd – erbarmelijke omstandigheden – niet alleen gebrek aan geld, maar sores: geen tandarts, geen broodje voor hun kinderen naar school- zelfs kinderen laten poepen in een plastic zakje omdat water afgesloten was
Dan heb je geen tijd om je schulden onder ogen te zien, laat staan capaciteit om ze af te lossen. Dan moet je struggelen voor life.

De stijging van aantal schuldhelpverlening is bevestiging van code Rood.

Om een einde te maken aan deze erbarmelijke omstandigheden is het noodzakelijk – maar ook financieel technisch gezien doet de gemeente er goed aan - om een sterk armoedebeleid te ontwikkelen en daar gelden voor te bestemmen.

Armoedebeleid = preventief beleid.

3. Voorjaarsnota: armoede bestaat niet voor de gemeente Rotterdam. Code rood wordt niet opgepakt. Zo wie zo is de kern van de bijgestelde begroting het behalen van het streven van een weerstandsvermogen met een factor 1 (in 2025 zelfs 1.2)

1. Ontwikkelen weerstandsvermogen: (p. 221)

Om te voorkomen dat erbij onverwachte –niet begrote – financiële tegenvallers direct bezuinigd zou moeten worden, bouwt het College een weerstandsvermogen op, waarbij de verhouding tussen beschikbare weerstandscapaciteit en de eventueel benodigde weerstandscapaciteit 1 moet zijn einde periode.

Dat klinkt als een mooie financieel plan met een mooie factor: voorkomen dat erbij tegenvallers/risico's in de toekomst bezuinigd moet worden door Rotterdammers. Maar dat is geen neutrale factor of streven. Hoe bereken je de gewenste omvang – wat stop je erin?

Rotterdam: Berekening benodigd vermogen aan de hand van een risico-simulatie model. Naast kwantificeerbare risico's - niet kwantificeerbare risico's: stijging energiekosten/risico schade gemeentelijke kunstcollectie/ risico verlenen van energiekosten aan studenten.

En dan zien we, dat ondanks code rood – en ondanks de wetenschap dat de toekomst veel inkomensrisico's voor individuele personen met zich meebrengt: armoede niet bestaat voor de gemeente Rotterdam. Ook in de kwalitatieve (niet kwantificeerbare) risico's komt risico op toenemende armoede niet voor - zelfs het risico op groei schuldhelpverlening is niet mee genomen.

4. Om dat vermogen te realiseren per einde collegeperiode vinden er nu bijstellingen (= bezuinigingen plaats). En dan is armoede wel in beeld: de komende jaren wordt bezuinigd op de post Aanpak Armoede en schulden - telkens 770.000 euro ingeboekt voor 2024 t/m 2026 en voor 2027: 1.6 mio. “Het college stelt ambities bij om financiële ruimte te creëren”)

5. Maar daarnaast wordt er ook dit jaar fors en naar mijn mening op een onterechte manier flink bezuinigd op de gelden voor armoedebestrijding
De post aanpak armoede en schulden blijft buiten schot. Althans, zo wordt het gepresenteerd.

Maar:

Van de bestemmingsreserve Armoedebeleid wordt € 3.284, ingeboekt als bate. Afgezien van de toelichting op dit onderdeel (2.3 voor schuldhelpverlening + 1 mio tgv bijstelling ambities) wordt er ook gesproken over 2.6 miljoen (onder ophogen van lasten) die ik niet terugzie in de cijfers. Of zit die verscholen in de overheveling van organisatielasten van Zorg/Welzijn naar het programma Armoede, zoals verwoord onder de technische wijzigingen?

In ieder geval is deze reserve nu uitgeput. Sterker er is een negatief saldo ontstaan van 1.609 mio (blz 224). Een reserve bedoeld voor ondersteuning van Rotterdammers, die de noodzakelijke kosten niet meer kunnen betalen, is gebruikt voor? Zeg het maar – in ieder geval niet voor de beoogde bestemming en kan daar ook niet meer voor gebruikt worden!

Eveneens moet de vraag gesteld worden, waaraan de vrijval uit de bestemmingsreserve Armoedefonds besteed wordt, als tegelijkertijd in de toelichting gesteld wordt, dat het College de ambities op armoede bijstelt om financiële ruimte te creëren. Dus blijkbaar niet aan armoede

De conclusie moet dan ook zijn, dat Rotterdam bezuinigt op gelden bestemd voor bestrijding Armoede en niet voor dit doel gebruikt. Zoals het College ook zelf stelt in de voorjaarsnota en ik citeer: (221) “Het aanwenden van bestemmingsreserves die voor een specifiek doel worden aangehouden, moet de facto gezien worden als bezuiniging”.

6. Nog voordat wethouder Yigit zijn uitvoerings/beleidsplan Armoede heeft gepresenteerd en uw raad dit met hem heeft besproken, wordt het financiële frame/budget met de neerwaartse cijfers al vastgesteld. Dat biedt weinig hoop.
7. Op verzoek van de wethouder heeft Warm Rotterdam in de stad de beleving geïnterviewd op de Hoofdpijnen: Geldzorgen , armoede en schulden – opdat hij deze kan betrekken bij het Uitvoeringsplan Armoede en Schulden. Dit rapport – Gezien, Gehoord en Begrepen voelen – heb ik gisteren aan de leden van uw commissie toegezonden. Opdat ook u bij de bespreking van de Voorjaarsnota de essenties voor een Armoedebeleid met bijhorende financiering kunt bepalen.
Je mag verwachten, dat de wethouder de conclusies in dit rapport serieus neemt en verwerkt in zijn uitvoeringsplan/beleidsnota.
8. Rapport: Eén van de essentiële elementen voor een geslaagd Armoedebeleid zijn de vrijwilligers en de informele organisaties in de wijken: zij zijn de bruggenbouwers voor de bewoners in armoede en schulden naar zorg, naar welzijn, naar vertrouwen, naar professionals. Een bezuiniging in het Programma Zorg, Welzijn, Wijkteams treft Couleur Local . Hier wordt 16% (500 duizend) bezuinigd met als toelichting “ Er komt minder preventieve inzet op Kwetsbare Rotterdammers”. ! (198). Met deze bezuiniging/opvatting sluit Rotterdam de deuren nog verder.
9. Het is code ROOD en met deze Voorjaarsnota wordt het nog RODER/PAARSER!

10. Deze code geeft niet alleen weer de situatie van mensen en kinderen in armoede. Ook voor Rotterdam zelf is het code ROOD. Het College acteert bij armoede en schulden alleen als het al te laat is: met als gevolg ontspoorde kinderen, werkloosheid, ongezondheid en torenhoge schulden.

11. Rotterdam moet oppassen dat het zich niet in de staart bijt!

Afsluiting:

Heren, dames – Gemeenteraad:

Corrigeer de voorjaarsnota:

- Neem armoedeproblematiek serieus en maak financiële middelen vrij om armoedebeleid in zijn volle breedte mogelijk te maken
- Neem groei armoede op als risico in het risico-simulatiemodel, zodat het op te bouwen weerstandsfonds ook dit risico dekt
- Vertraag zo nodig de opbouw van dit weerstandsfonds – factor 1 is ook maar arbitrair; dat weet een ieder die met risicoanalyses en bedrijfsvoering werkt
- Laat in ieder geval de bezuinigingen op armoede - ongedaan maken
- Respecteer en waardeer de betekenis van vrijwilligers en informele organisaties voor het opvangen van mensen in armoede en voor het armoedebeleid. Zorg dat hun werk gehonoreerd blijft en schrap de bezuinigingen op Couleur Local

Dat is niet alleen in het belang van de mensen in armoede, die het betreft. Maar ook in het belang van de stad: voorkomen moet worden, dat deze stad een nog grotere tweedeling krijgt en mogelijk nog gewelddadiger wordt, als wij geen oog, geen oor en geen zorg hebben voor de mensen in financieel uitzichtloze situaties.

Warm Rotterdam

Dilia van der Heem

21 juni 2023